

בס"ד, יום ג' פרשת וישלח י' כסלו תשע"ח,
מסכת יבמות דף כד:

גליון נושא:

דיונים אקטואליים בסוגיות הנלמדות, לעורר לב
המעין, ואין לסמוך על הדברים הלכה למעשה.

'גיורים פיקטיביים'

להתגייר בלי אינטרסים...

לשם אישות: מבואר בגמ' (יבמות דף כד:), גוי שהתגייר כדי לישא ישראלית, גויה שהתגיירה כדי לישא ישראל, התגייר כדי להיות סמוך על שולחן מלכים, לשם עבדי שלמה בעלי שורה, מפחד האריות, מחמת הוראת בעל החלומות, מפחד מרדכי ואסתר, לדעת רבי נחמיה כולן אינן גרים. כמבואר במסכת גרים (פרק א הלכה ז) רבי יהודה ורבי נחמיה אומרים, כל שאינו מתגייר לשם שמים, אינו גר. ולכן המתגייר משום אשה, משום אהבה, משום יראה, בימי מרדכי ואסתר, אינם גרים.

אך מסקנת הגמ' וכן נפסק בשו"ע (יו"ד סימן רסח סעיף יב), הלכה כדברי האומר בדיעבד כולם גרים הם. למרות שלכתחילה אין מקבלים המתגייר לשם אישות, אבל בדיעבד חל הגירות.

סור מרע, ועשה טוב: בגיליון זה נדון, על החלק של 'סור מרע' נגד תופעת הגיורים ההמוניים, שאפילו בדיעבד לא חל (מקוצר הגיליון לא נכנס לדברים נוספים המעכבים את הגירות, מילה וטבילה, ועוד). בגיליון הבא (מספר 141 וישב תשע"ח), יתברר אי"ה החלק השני של 'עשה טוב' באיזה אופן מותר לגייר וחל הגירות למרות שמתגייר לשם אישות.

1. קבלת עול מצוות

בלי חיסורים: עוד מבואר בגמ' (בכורות דף ל:), לכתחילה אין מגיירים, עד שירצה לקיים את כל התורה, בלי להחסיר אפילו חומרא אחת דרבנן. ומפורש בראשונים ובפוסקים שגם בדיעבד לא חל הגירות, עד שיקבל עליו כל המצוות. (יש אומרים שאפשר לדחות הראיה מגמ' זו, שלכתחילה אין מקבלים, אבל בדיעבד חל הגירות).

החזו"א אמר להג"ר שלמה שמשון קרליץ זצ"ל (אב"ד פתח תקוה) אל תתעסק בתיקים העוסקים בענייני גירות, תשעים אחוז מהמתגיירים הם גוים גמורים ולא קיבלו עליהם מעולם עול תורה ומצוות באמת (מעשה איש חלק ג עמוד קג).

וכתב הגר"מ פיינשטיין זצ"ל (אגרות משה יורה דעה חלק א סימן קנז) גר שלא קבל עליו מצות אינו גר אף בדיעבד, בין לקולא בין לחומרא, שכן קבלת מצות מעכבת את הגירות. וכן בספר חוט שני (סוף חלק ראש השנה) מובא מכתב של כל גדולי הדור נגד האומרים שיש מחלוקת בראשונים האם קבלת עול מצוות מעכבת, שברור שקבלת עול מצוות מעכבת את הגירות אף בדיעבד.

העירו, הרי מבואר בגמ' (יבמות דף מז:), שהאדון מטביל את עבדו לשם גירות בעל כרחו, אף שאין העבד רוצה לקבל עליו עול מצוות. מוכח שאין קבלת עול מצוות חלק ממהות הגירות? ויש ליישב שדעת האדון חשיב דעת לעבד, שכופהו על קבלת המצוות, שהרי טובלו בעל כרחו!

לפי תוס' (עבודה זרה דף נז: ד"ה עד), המרדכי (שם סוף רמז תתנ"ו), הרי"ף, והרמב"ם, והמאירי (יבמות דף מו.), וכך נפסק בשו"ע (יו"ד סימן רסז סעיף ה), רק לרבי שמעון בן אלעזר לא צריך קבלת מצוות, אבל הלכה רבנן שצריך קבלת מצוות. אמנם לפי רש"י והסמ"ק (סימן קנט), גם לדעת רבנן אין צריך קבלת מצוות.

פנינים

גיור תושבי שכם

פרשת השבוע: כתוב בתורה (בראשית לד כה) וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁמֵעוֹן וְלֹוִי אֶחָיו דִּינָה אִישׁ חֲרָבוֹ וַיָּבֵאוּ עַל הָעִיר בֶּטֶח וַיַּהֲרֹגוּ כָּל זָכָר: וְאֶת חֲמֹור וְאֶת שָׁכֶם בָּנוּ הָרְגוּ לְפִי חָרָב:

כדיניהם: תמהו הראשונים, איך שפכו בני יעקב דם נקי? ותירץ הרמב"ם (מלכים פרק ט הלכה יד) שהרגו שכם בסייף כדין בן נח שנצטווה על הדינים, ובני העיר על שראו ולא מחו. והוסיף הרדב"ז (על הרמב"ם מלכים פרק ט הלכה יד), שיעקב סבר שגירותם חלה על ידי המילה, וגר שנתגייר כקטן שנולד דמי, ולכן כעס על שמעון ולוי, ואמר עֲכָרְתֶּם אֹתִי.

נקמה: ונחלק הרמב"ן (בראשית לד יג), שהרגום לנקום מהמלך וכל עבדיו אנשי עירו. ויעקב כעס על שהכניסוהו לסכנה.

מבחן: הנה הר"ן שואל מדוע הרגום רק ביום השלישי, ולא ביום הראשון שיותר מסוכנים? ותירץ החתם סופר (שבת דף קלד:) שהסתפקו האם גירותם שלמה, ולא יאונה להם רעה מחמת המילה, מדין שלוחי מצוה אינם ניזוקים, ושומר מצוה לא ידע דבר רע (קהלת ח ה). ביום הראשון שכיח הזיקא (פסחים דף ח:) ואין הוכחה, לכן המתינו ליום השלישי שלא שכיח הזיקא, וכאשר לא ניצלו מוכרח שלא נימולו לשם מצוה!

פשעטיל: כתוב במדרש (בראשית רבה פרשה פ אות י) ששמעון ולוי היו אז בני שלוש עשרה שנה. ואמר הבית ישראל בשם החידושי הרי"ם (אמרי הרי"ם) וישלח עמוד קצח הערה כו, חידושי הרי"ם על התורה פרשת וישלח), שזה היה ה'פשעטיל' (דרשת בר המצוה) ששמעון ולוי אמרו בבר מצוה שלהם. ש'גוי שמל חייב מיתה', כדין 'גוי ששבת חייב מיתה' ששניהם אות.

פלא: יש לתמוה בעיקר שיטת הרמב"ם שיעקב סבר שחל הגירות, הרי שכם וחמור וכל בני העיר התגיירו רק לשם אישות וממון, ומסתבר שבאמת לא גמרו בדעתם לקבל עול תורה ומצוות, ומה הצד שחל גירותם?

וראה בדברי הגרי"ז (על התורה), שאנשי שכם הורידו את הערלה, אך לא עשו את זה בתורת ברית, ולכן הרגום שמעון ולוי. לפי דבריו הויכוח של יעקב עם בניו היה האם מלו לשם ברית, או פעולת הסרת ערלה גרידא.

והוסיף הרב דוד קרישבסקי שליט"א, שנדרש מאנשי שכם רק לקיים מצות 'מילה לשם מצוה', ובכך יהא דינם כגרים. ולא נדרש מהם לקבל עליהם את כל חוקי התורה, שהרי עדיין לא הצטוו ישראל על כל תרי"ג מצוות. ❖

גיורים סיטונאים מזויפים

2. תיאור המציאות

החל מתקופת ההשכלה, נוצר מצב עגום שגויים מתגיירים ונכנסים לכלל ישראל בלי לקבל עליהם עול מצוות - וחיים כמו חילונים. בעקבות הקמת מדינת ישראל, במיוחד לאחר גל העליה של מאות אלפי גויים מרוסיה, הבעיה הוכפלה עשרות מונים, כאשר אלפי גויים מתגיירים גיור המוני, במערך הגיור הממשלתי והצהל"י רק לצורך רווח ותועלת בקבלת 'תעודת הגירות' (כדי לקבל מהשלטונות היתר נישואין עם ישראלים / לא להיות שונה מהחברה בה הם חיים / תחושת שייכות / קבלת אזרחות / לזכות בסל קליטה / ועוד), ללא כוונה אמיתית לקבל עול תורה ומצוות.

לצורך העניין, הגרים לומדים יהדות ב'אולפנת לימודי יהדות' במסגרת תוכנית 'נתיב הגיור' מסגרת ההכנה לגיור של צה"ל, בקורס מושמע בין השאר דברי הבל חמורים, שביהדות יש כמה זרמים, אורתודוקסים ורפורמים. כעבור מספר חודשים (ממוצע; באזרחי 6 עד 12 חודשים, סה"כ כ- 300 שעות לימוד. בצבאי 11 שבועות סה"כ כ-360 שעות לימוד) מופיעים ומצהירים בפני 'בית הדין

לגיורים' על כוונתם לקבל עול תורה ומצוות, בית הדין מתרשם כביכול שאכן רצונם להתגייר לשם שמים, בנוכחות שלושת הדיינים מתקיים מעמד הגירות על ידי מילה וטבילה, בית הדין חותם על 'תעודת גרות' המתיר להינשא עם ישראלית.

בהרבה מקרים, גם אם קיימו מצוות בסיסיות בתקופת הגירות, מיד לאחר גמר תהליך הגרות פורקים עול תורה מעל צווארם, ושבים לסורם, ויש לדון האם יש תוקף למעשה הגירות, כאשר מתברר למפרע, שלא התכוונו ברצינות.

3. 'גר חילוני'?!
זה לעומת זה: טענה למדנית עיקשת, בלשונם - 'פרקטיקה הלכתית', נשמעת בפי הרבנים המכשירים את פסי הייצור לגיור

ההמוני במערך הגיור הממשלתי והצהל¹; בעיקרון הגרים רוצים לקיים את המצוות, רק שקשה להם...

טענה ראשונה; דרישת בית הדין מהגר הוא רק לקבל "אורח חיים יהודי מסורתי". גוי שרוצה להיות יהודי מסורתי, ובאמת מקבל עליו להיות מסורתי (שבת; לבוא לבית הכנסת, הדלקת נרות, קידוש, ואכילת חמין), בדיעבד גם אם לא קיבל עול מצוות זה בסדר. הפעולה העיקרית של הגיור, אינה המרת דת, אלא הצטרפות לעם ישראל... ויש לגייר את העולה המבקש להפוך לחלק מן החברה היהודית לכל דבר וענין, בלי לפשפש בציציותיו כדי לוודא קבלת עול מצוות במלואו, מספיק שיוכיחו רצינות בכוונת 'כניסה לעם ישראל'.

לפי 'הקרומקייט' (עקמימות השכל) שלהם, היהדות הינה רב גוונית ויש בה גישות שונות. כמו שיש יהודי - חרדי/דתי/מסורתי/חילוני, כך יש גר - חרדי/דתי/מסורתי/חילוני (עפ"ל).

טענה שנייה; נכון מאוד, אותם שמתגיירים בסיטונאות אין בדעתם לקיים את חוקי התורה, אבל הגירות חלה גם אם המתגייר תכנן זאת מראש, מדין 'דברים שבלב אינם דברים', לא משנה מה אדם חשב, אלא מה הוא אמר.

כבר¹ ידוע ומפורסם כל הנעשה במרכז עליו בוינה, מרסיו ושאר ריכוזי העולים, אשר במסווה של עידוד עליו משיאים עצה לאשר אינם יהודים להודיע באופן רשמי על יהדותם, והקימו ועדת "גיור" ועל ידי זה מכניסים זרים לארץ הקודש ובירם מסמך רשמי המאשר "יהדותם", והיא שערוריה שאין כמוה ופירצה עצומה בחומת ייחוד עם ישראל וטהרתו.

אנו פונים לכל אשר יד לו בפעילות ועסקנות ציבורית, ואשר נגע יראת ה' בלבבו, שישקיע כל מרצו וכח השפעתו למנוע את התופעה המחפירה הזאת, ולעקור את הרע משרשו, ובעיקר על ידי קביעת חוק שלא יוכר אלא גיור שבוצע כהלכה.

ולא תנתן ארץ הקודש אלא לעם הקודש!

אברהם אייגר אדמו"ר מלובלין	יוחנן טברסקי אדמו"ר מרחמסטרביקה	משה מרדכי בידרמן אדמו"ר מלוב
אברהם יהושע טברסקי אדמו"ר ממחנבוקה	יצחק שלמה אונגר רב דקהל חוג חת"ס בני ברק	משה חברוני ר"מ ישיבת חברון
אברהם אבא לייפער אדמו"ר מפיטסבורג	יצחק פלקסר ועד הרבנים אגו"י	נחמן כהנא אדמו"ר מספינקא
אברהם שלמה כץ רב דשכון סטמר, בני ברק	ישראל אבוחיצרא רב דקהל יוצאי צפון אפריקה	נתן גשטטנר רב דשכון אגו"י, בני ברק
בנימין מנדלסון רב דקוממיות	יחיאל יהושע רבינוביץ אדמו"ר מביאלא	שלמה חיים פרידמן מסדיגורא
דוד פוברסקי ר"מ בישיבת פוניב'ז	ישראל גרוסמן ועד הרבנים אגו"י	שמואל הלוי וואזנר אב"ד דזכרון מאיר, בני ברק
חיים מרדכי רוזנבוים אדמו"ר מנדבורנא, בני ברק	מנחם מנדל טאוב אדמו"ר מקאליב	שלמה שרייבר ועד הרבנים אגו"י
יעקב ישראל קניבסקי	מרדכי גולדמן אדמו"ר מזוויל	שמואל אליהו טאוב אדמו"ר ממודוץ
יחזקאל לוינשטיין משגיח דישיבת פוניב'ז	משולם זוסיא טברסקי אדמו"ר מצ'רנוביל	שמואל רוזובסקי ר"מ בישיבת פוניב'ז
יעקב לנדא אב"ד בני ברק	משה יחיאל הלוי אפשטיין אדמו"ר מאו"רוב	שניאור זלמן גרליק אב"ד כפר חב"ד

¹ מכתב זה (התפרסם בהפרס, אדר תשל"א) לא נסוב על הגיורים הנעשים כיום במחוזותינו בארץ ישראל אמנם גם אז נעשו הגיורים לעולים לארץ ישראל להקל את השתלבותם בארץ והשיאו אותם לעשות "תהליך גיור" ועל זה באה קריאת גדולי ישראל דאז והדברים אקטואליים מאין כמותם לימינו.

עמוד מס 641 כגר כאזרח אלתר, מרדכי בן אברהם הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ההמוני במערך הגיור הממשלתי והצהל¹; בעיקרון הגרים רוצים לקיים את המצוות, רק שקשה להם...

טענה ראשונה; דרישת בית הדין מהגר הוא רק לקבל "אורח חיים יהודי מסורתי". גוי שרוצה להיות יהודי מסורתי, ובאמת מקבל עליו להיות מסורתי (שבת; לבוא לבית הכנסת, הדלקת נרות, קידוש, ואכילת חמין), בדיעבד גם אם לא קיבל עול מצוות זה בסדר. הפעולה העיקרית של הגיור, אינה המרת דת, אלא הצטרפות לעם ישראל... ויש לגייר את העולה המבקש להפוך לחלק מן החברה היהודית לכל דבר וענין, בלי לפשפש בציציותיו כדי לוודא קבלת עול מצוות במלואו, מספיק שיוכיחו רצינות בכוונת 'כניסה לעם ישראל'.

לפי 'הקרומקייט' (עקמימות השכל) שלהם, היהדות הינה רב גוונית ויש בה גישות שונות. כמו שיש יהודי - חרדי/דתי/מסורתי/חילוני, כך יש גר - חרדי/דתי/מסורתי/חילוני (עפ"ל).

טענה שנייה; נכון מאוד, אותם שמתגיירים בסיטונאות אין בדעתם לקיים את חוקי התורה, אבל הגירות חלה גם אם המתגייר תכנן זאת מראש, מדין 'דברים שבלב אינם דברים', לא משנה מה אדם חשב, אלא מה הוא אמר.

מבחינתם, קבלת עול מצוות פירושה 'הצהרה בתום לב' שהגוי אומר שהוא רוצה להתחייב בכל המצוות. עצם התצהיר מחייב מבחינה הלכתית בכל התורה, העובדה שבפועל לא קיים את המצוות, לא מסלק את ערך הקבלה הראשונה, והוא יחטוף על עונותיו בגהינום כיהודי חילוני. העבירה לתיאבון אינה הוכחה שלא קיבל עליו עול המצווה. וחץ ממצוה אחת פירושו שמתנה שאותה מצוה לא תחייב אותו.

כמו אדם שחותם ערבות בהלוואה, חייב מבחינה משפטית לשלם בלי קשר לכוונתו, ואם הוא לא מחזיר הוא גנב, כי 'דברים שבלב אינם דברים'.

טענה שלישית: מבואר בגמ' (יבמות דף מז) שאם חזר בו אחר הטבילה הרי הוא כישראל מומר, וכן נפסק בשו"ע (סימן רסח סעיף יב) שאחרי הגירות אין אפשרות לבטל החלות למפרע, וגר שאינו מקיים את המצוות דינו כישראל מומר. וגם ב'גיר' ההמוני' כיון שבשעת רגע הגיר קיבל בפני בית הדין עול מצוות, לא איכפת לנו שרגע אחרי הגיר חזר בו, ומחליט לא לשמור בפועל תורה ומצוות שכבר נתחייב בהם, ודינו כישראל מומר.

טענה רביעית: אותם רבנים ליברליים שמתירים את הגיר ההמוני לצורכי נישואין, מסבירים את מעשיהם, שהם פועלים על פי שיטת חלק מהפוסקים (הב"ח יו"ד סימן רסח ועוד אחרונים), שקבלת מצוות לא מעכבת, וגירות לשם אישות חל בדיעבד. וכאן זה מוגדר כשעת הצורך, ולכן מותר לעשות כן גם לכתחילה.

4. אין כזה דבר!

בדור הקודם, הופיעו עשרות מכתבים חריפים נגד גורמים אלו מכל גדולי הדור. בספר כגר כאזרח (עמוד תקעז ואילך) מובא 11 מכתבים של כל גדולי הדור. תיאור מאלף על כל המצב הגירות בארץ (חלקו הובא במאמר זה) מופיע בקונטרס הנפלא **דברים כהויתן שבסוף ספר כגר כאזרח**. וראה עוד בספר **השקדן** (חלק א עמוד 215, חלק ג עמוד 230).

שמעתי מהג"ר נחום אייזנשטיין שליט"א בשם בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל, שהמכתבים של גדולי ישראל, בפרט המכתב משנת תשמ"ד שהוא היסוד, באים להבהיר כמה נקודות:

1. לא שייך גירות בלי קבלת עול מצוות.

2. בית דין שמתיר גיורים כאלו, הרי הם דיינים פסולים, ולא חל הגירות גם כאשר המתגייר מקבל עול מצוות. משמעות פסק זה, שלא רק 90% מהגיורים שאינם מקבלים תורה ומצוות לא חלים, אלא אפילו ה-10% שכן מקבלים עול מצוות בבתי דין אלו לא חל הגירות כיון שהבית דין פסול. וכמבואר בספר **עם לבדד ישכון** (עמוד 24) עדות הג"ר אברהם שרמן והג"ר יחזקאל סלומון בשם הגרי"ש אלישיב, שכל הגיורים של אותם בתי דין לא חלים. יש לציין שהג"ר משה שטרנבוך שליט"א (בספרו תשובות ונהגות חלק ד סימן רל) מסתפק בזה, כאשר הגר קיבל עליו באמת עול תורה ומצוות בבית דין שמכשיר גיורים פסולים - שמא בטל תורת בית דין ולא חל הגירות אפילו בדיעבד, או דלמא חל הגירות. והורה שלא ליתן עליה לתורה לגר כזה.

3. אין לסמוך על 'תעודת גירות', וחובה על מסדרי ורושמי הנישואין לברר האם באמת היה גירות כדין. שבזמננו 'תעודת גירות' איבד את חזקת כשרותו. והאריך בזה בספר **עם לבדד ישכון** (עמוד 125) שחובת הבירור נאמר בכל סוגי 'תעודות גיר' הן בארץ ישראל הן בחו"ל, כי בזמננו פקע 'חזקת כשרות' מהגיורים, מאחר שבאופן כללי 90% מתוך המתגיירים אינם שומרי תורה ומצוות.

בתאריך כא סיון תש"ל הופיע מכתב של הגרא"מ שך והג"ר יעקב ישראל קנייבסקי נגד "עשיית הגירות לצחוק". בתאריך אדר תשל"א הופיע ב'הפרדס' מכתב (המצו"ב) זעקה בחתימת ידם של 30 מגדולי הדור, ביניהם הג"ר יחזקאל לוונשטיין וכל גדולי האדמו"רים.

בכינוס ההיסטורי למען גיר כהלכה - תיקון חוק 'מיהו יהודי', שנערך בבניני האומה כד טבת תשמ"ג מחה האדמו"ר מערלוי על כך. ופורסם מכתב נוקב בתאריך עש"ק שלח ט"ו סיון תשד"מ בחתימת הג"ר אליעזר מנחם מן שך, הגרי"ש אלישיב, הגרש"ז אויערבאך, הגרי"י קנייבסקי.

דעת תורה ומחאה

יוסף שלו אלישיב

בס"ד, מוצש"ק ס' נח התשע"א

ירושלים

רוח עושים שבה וחזרה ל"אשר" גוים כיהודים והננו פונים לכל מי שבדיו למחות ולמנוע פריצת כרם בית ישראל ולסכל "אישור" לגיור שאינו כהלכה בלא קבלת עול מצוות.

ולרבנים רושמי נישואין יאמר, עליכם לבחון ולבדוק כל המציג תעודת גיור אם אכן נעשה הגיור כהלכה.

והשי"ת רוח טהרה יערה ממורומים להעמיד הדת על תילה.

יוסף שלו אהרן יהודה מיכל יהודה חיים פנחס ש.י. נסים
אלישיב ליב שטינמן ליסקוביץ שיינברג קרליץ
חיים שמואל יצחק גרשון מאיר צבי
קניבסקי אויערבאך שיינר אדלשטיין ברגמן
נסים טולדנו יהודה עדס נתן צבי פינקל

הנה מופיעים רבותינו כ"ק מרן שרי התורה הגאב"ד והגאון הצ' הבי"צ שלי"א והגאון האד"ר כ"ק בעל שבת הלוי שלי"א אב"ד ור"מ זכרון מאיר בני ברק

מחאה נמרצה ואזהרה

בחררה נשמענו שפורסם ברבים שלאחרונה התירו איזה רבנים לקבל גירות של הרבנות הצבאית בלי קבלת מצוות כדת של תורה. כי על פי דין תורה הקדושה אין גירות בלי קבלת עול תורה ומצוות. **ובלא זה נשארים גוים נמרצים מיד ולדורות** ואנו מוחים על זה במחאה נמרצה, כי בזה נביאים התבוללות של גוים בכלל ישראל, והוא עקירת התורה המקובלת ומסין, ואם חס ועשר' תתקיים הפירצה הנ"ל אז בקרוב העתיד לא ידעו מיהו יהודי ומיהו גוי גמור ובחדא מחתא אנו פונים אל כל מסדרי קידושין לברר בירור גמור אם שני בני הזוג הם יהודים על פי דת תורה הקדושה וזאת התורה לא תהא מוחלפת ולא תהא תורה אחרת מאת הבורא יתברך שמו. ומן השמים ירחמו על כלל ישראל שישאר בקדושתו ובטהרתו כמאן ומקדש, עד ביאת גואל בדם ב"א. כ"ת תשרי תשע"א הבי"צ העדה החרדית פניתיק ירושלם ת"ו

נא יצחק טוביה ווייס רב ואב"ד פניתיק ת"ו

נא משה שטרנבוך ראב"ד נא אברהם יצחק אולמן נא יעקב מענדל יאראוויטש

נא נפתלי ה' פרנקל נא יהושע ראזענבערגער נא יעקב מענדל יאראוויטש

הרבנים הנ"ל ברורים מאד, כי גירות בלי קבלת מצוות היא עקירת הלכה, ואסור לגייר בלי ידיעה שהמקבל גירות יתמסר יסודי התורה, ואין לנו שפוגעים ביחס של עמינו הקדוש, ויהי רצון שיעלה ביד כל בתי דינים להעמיד בזה הדת על תלה כנזכר למעלה. ע"ז באעזרת מצפה לישועת ה' שמואל הלוי וואזנר

ביום כ' סיון תשד"מ פורסם מכתב חריף מאת בד"ץ העדה החרדית בחתימת הגאב"ד הג"ר יצחק יעקב ויס, הראב"ד הג"ר משה אריה פריינד, הג"ר ישראל יעקב פישור, הג"ר ישראל משה דושינסקי, הג"ר אברהם דוד הורביץ, הג"ר בנימין רבינוביץ. בתאריך ט' חשוון תשמ"ה, הופיע מכתב נוסף מאת הגר"ש ואזנר, הגר"נ קרליץ, הגר"ש זילברשטיין, הגר"נ גשטטנר.

וכן פסק הראשל"צ הג"ר עובדיה יוסף בתשובה מתאריך י"ג שבט תשמ"ח (יביע אומר חלק י יו"ד סימן כו), שגירות לשם אישות בלי קבלת עול מצוות לא חל אפילו בדיעבד, והתיר מכח זה, אשת איש בלא גט מבעלה שהתגייר רק לשם אישות.

הגר"ר שלמה וולבה כתב מאמר ב'קובץ מוריה' (בין ששת לעשור עמוד קלו ואילך) בנושא יהדות וגירות, להסבר חומרת העניין. בתוך הדברים הוא כותב, לעולם אל ייסלח ללוחמי הגירות האזרחית ולפשרנים עם גירות רפורמית על קוצר ראייתם המבהיל. ה"מיהו יהודים", ו"המצהירים על יהדותם", ו"הגרים הרפורמיים", איזה קשר יהיה להם לעם ישראל, ולארץ ישראל?

בדור שלנו, גם פורסמו מכתבים נוקבים, בתאריך כ"ד ניסן תש"ע הופיע מכתב (הודפס בספר חוט שני בסוף חלק ראש השנה עמוד תלד) מאת הגר"נ קרליץ, הגר"ש אלישיב, הגרא"ל שטיינמן, הגר"ש ואזנר, הגרמ"ל לפקוביץ, הגר"ח קנייבסקי, הגר"ר נסים טולדנו, הגר"ר יהודה עדס, הגר"ר יעקב הלל. בדבריהם מופיעים דברים חריפים - כל מי שאומר שיש בזה מקום לדון, הרי זה מגלה פנים בתורה שלא כהלכה, ואינו בר הוראה כלל. והוא מורד בתורתנו הקדושה, ויקבל את עונשו. וכל שאינו מודה בזה הרי הוא אפיקורוס גמור.

בתאריך כח תשרי תשע"א הופיע מכתב חריף (המצו"ב) מבד"ץ העדה החרדית, בחתימת הגר"ט וויס, הגר"מ שטרנבוך, הגרא"י אולמן, הגרנ"ה פרנקל, הגר"י רוזנברגר, הגר"מ יארוויטש, והצטרף אליהם הגר"ש הלוי ואזנר, לכל רושמי הנישואין, שאין לסמוך על תעודת גירות, בלי בירור יסודי מי המגייר ובאיזה אופן גיירו.

במוצש"ק פרשת נח ב' חשוון תשע"א יצאה הוראה חתומה (המצו"ב), מאת הגר"ש אלישיב, הגרא"ל שטינמן הגרמ"י לפקוביץ, הגר"ח פ' שיינברג, הגר"נ קרליץ, הגר"ח קנייבסקי, הגר"ש אויערבאך, הגר"י שיינר, הגר"ג אדלשטיין, הגרמ"צ ברגמן, הגר"נ טולדנו, הגר"י עדס, הגרנ"צ פינקל, לכל רושמי הנישואין, שאין לסמוך על תעודת גירות, בלי בירור יסודי מקדים מי המגייר ובאיזה אופן גיירו.

במוצש"ק פרשת יתרו תשע"א הופיע מכתב נוסף, בחתימת ידם של הגר"ש אלישיב, הגר"ש הלוי ואזנר, הגרא"ל שטינמן הגרמ"י לפקוביץ, הגר"ר יוחנן סופר, הגר"ר חיים פנחס שיינברג, הגר"ר נסים

קרליץ, הג"ר חיים קנייבסקי, הג"ר שמואל אויערבאך, הג"ר גרשון אדלשטיין, הג"ר מאיר צבי ברגמן, הג"ר יצחק שיינר, הג"ר ניסים טולידנו, הג"ר נתן צבי פינקל, הג"ר יהודה עדס, הג"ר יעקב הלל, הג"ר אברהם סלים, הג"ר יעקב בן נאים, נגד 'ההכשר' לגיורים שאינם כהלכה שלא חלים כלל, עם בקשה לכל מי שבידו לפעול לבטל גיורים אלו, ולמנוע חילול ד' הנורא.

5. ביאור הלכתי בתקפו של הגיור ההמוני

מאבק בלי פשרות: כידוע הג"ר אברהם חיים שרמן שליט"א, עומד שנים רבות בראשות המאבק בלי פשרות. כידוע, בעקבות מאבקו הבלתי מתפשר בגופים הליברליים, לא קיבל הארכה במשרתו כדין בבית הדין הרבני הגדול בירושלים. בספרו 'ביאור הלכתי בתקפו של הגיור ההמוני' (עמוד 30) האריך לבאר דעת גדולי הדור המפריכים את טענות ההבל של המתירים מכמה סיבות.

כנגד הטענה הראשונה; מבואר בעשרות מכתבים מאת כל גדולי הדור זצ"ל ושליט"א, שאין כזה דבר להיות יהודי בלי קבלת עול מצוות. וידוע מה שכותב **רב סעדיה גאון** (האמונות והדעות מאמר ג פרק ז) 'אין אומתנו אומה אלא בתורתה', אין אפשרות להיות יהודי על ידי 'שיוך לאומי' בלי קיום המצוות. להבדיל מ'אזרח מדינת ישראל' (יהודי, אמריקאי, ערבי, רוסי, אתיופי, תאילנדי) שמהותו הצהרת נאמנות ושיוך חברתי בלבד.

כנגד הטענה השנייה; ישנם כמה תשובות וכדלהלן.

1. **בלבו ובלב כל אדם:** זה לשון **האחיעזר** (שו"ת חלק ג סימן כח) ועל דבר הגירות בכלל שנהגו לגייר את הנשים הנכריות שנשאו לישראל... אולם דא עקא שאין קבלת מצוות אחרי שהוא 'אומדנא דמוכח' שלבם בל עמם, ויתנהגו בחלול שבת באסור נדה נבלות וטריפות. וכן כתב **הדבר אברהם** (שו"ת חלק ג סימן כח אות ב במכתב להג"ר חיים עוזר גרודז'נסקי) שיש אומדנא דמוכח שגרים אלו אינם מקבלים על עצמם לקיים את המצוות ובאופן כזה דברים שבלב היו דברים.

וכעין זה כתב בשו"ת **מנחת שלמה** (חלק א סימן לה אות ג), גוי חילוני הממשיך אורח חיים של יהודי חילוני בפרט במעריך גיור סיטונאי, ברור לכל שמעולם לא קיבל עליו עול מצוות, גם ברגע הגיור 'בלבו ובלב כל אדם' שאינו מקבל עליו לקיים בפועל את המצוות, ובאופן כזה לכל הדעות 'דברים שבלב היו דברים'.

והוסיף שגם לשיטת המגיירים שהוא כן גר, הרי ידוע שהמתגייר יעבור על כל העבירות שבתורה, אם כן הדיינים שגיירוהו וכל המסייעים להם, עוברים על 'לפני עור', שעל ידי שהפכו אותו ליהודי, כל עבירה שישראל מצווים עליה הופך לעוון, ומחטיאים אותו במה שגיירוהו.

2. **עיקרו לב:** ידוע היסוד של **הגרע"א** כלפי ביטול חמץ, כל דבר שעיקרו לב 'דברים שבלב היו דברים', ומסתבר שקבלת עול מצוות עיקרו לב. כונה בתפילה היא עבודה שבלב, וגם קבלת עול מצוות היא עבודה שבלב.

3. **ביאור ההבדל:** חתימת ערבות הינה עשיה בינו לבין חבריו, ושייך לומר 'דברים שבלב אינם דברים', שהחיוב חל איך שמוכן לצד השני. אבל קבלת עול מצוות היא בינו לבין קונו, ואם כלפי שמיא גליא שאינו מתכון ברצינות לא עשה כלום, שאין הגירות חלה עד שיעיד עליו יודע תעלומות, שאכן קיבל את חוקי התורה. גר יהודי פירושו שמקבל על עצמו לעבוד את הקב"ה, ההצהרה היא רק גילוי דעת לבית דין על כוונתו, ובית הדין אינם בעלים על היהדות שגירותם תחול גם כשטעו באומדן דעתו. ואינו דומה לחילוני שאינו מקיים את המצוות, שלא נפקע מיהדותו.

וחידד את ההבדל בשו"ת **בית יצחק** (יו"ד הלכות גרים), שגירות אינו בין אדם לחבירו, אלא בין אדם לקונו, ורחמנא ליבא בעי, אם בלב אינו קיבל עול תורה ומצוות אינו גר, כמפורש בגמ' (בכורות דף ל:): שאפילו אם רוצה לקבל את כל התורה כולה, חוץ ממצוה אחת לא חל הגירות.

כנגד הטענה השלישית; דוחה בטוב טעם בספר **כגר כאזרח** (עמוד תטז), בגיור ההמוני מעולם לא היה אפילו רגע אחד של קבלת עול מצוות, ולא חל הגירות כלל, בדרך כלל ברור לבית דין שקבלת

עול מצוות היא מן השפה ולחוץ, ולא תחזיק מעמד הרבה זמן. גם באופן שמחמת חוסר התבוננות בית הדין טעה וחשב שהגר מתכוון ברצינות, עדיין זה בגדר 'הצגה' ולא חל הגירות אפילו בדיעבד, כי בית הדין טעה, בהלכה שקבלת מצוות גמורה מעכבת, וגם במציאות שחשבו שיקיים את המצוות, ודינו כמו גר שלא מל. כמו המאן דאמר בגמ' (ב"ק דף לח:): 'כותים גרי אריות הן' ולא חל הגירות מעולם, כי לא קבלו עול מצוות בלב שלם, וכלשון הפסוק (מלכים ב פרק יז פסוק לג) וְאֵת אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים.

כנגד הטענה הרביעית; דיינים חשובים שליט"א מגיבים נגד טענתם: אין זה מתפקידנו לבאר מדוע 'כל' גדולי הפוסקים כתבו בפירוש שקבלת עול מצוות מעכבת שזה עיקר הגירות, ולא קבלו להלכה את דעת הב"ח. וגם הב"ח כתב את דבריו רק בשיטת הרמב"ם, אבל שאר הראשונים גם לשיטת הב"ח נחלקו וסוברים שחייבים קבלת מצות. וגם ברמב"ם זה שיטת יחיד בכוונת דבריו, שכל האחרונים לא פירשו כן בדעת הרמב"ם.

ולכן להלכה, כל המדד הוא האם אכן קיבל עליו עול תורה באמת שזה מעכב גם בדיעבד. 'לשם אישות' אינו מעכב בדיעבד. ואם רוצה להיות יהודי כדן, וחלק מהמצוות עדיין אינו יודע וכאשר ישמע יקבל, אינו מעכב בדיעבד.

סיכום הגיליון:

6. דינים העולים

לצורך נישואין: אין מקבלים גר לשום אישות, בדיעבד אם התגייר לשום אישות וקיבל מצוות בלב שלם חל הגירות.

קבלת עול מצוות: קבלת עול מצוות מעכבת את הגירות. ואם אין מקבלים עול תורה ומצוות בשלימות לא חל הגירות אפילו מחסיר חומרא אחת דרבנן.

דיינים כשרים: בית דין שמתיר גיורים בלי קבלת עול מצוות, הרי הם דיינים פסולים, ואפילו כאשר באמת קיבל עליו עול מצוות לא חל הגירות. ויש אומרים שזה ספק גירות.

תעודת גירות: הוראת גדולי הדור שאין לסמוך כלל על 'תעודת גירות', בלי בירור יסודי האם התגייר כדן. ❖

'עומק הפשט'

נייד: 052-7687405 | פקס: 02-6507823 | 5047867@gmail.com

הנושא לשבוע הבא:

גיורים בזמננו – יבמות דף כד:

אפשרות להנצחה; לע"נ, לרפו"ש, לישועה, וכדומה!

ניתן לשלוח - רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס' ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.
וכן בקו הצדקה 073-2757000 יש להקיש עבור קוד 1529.

הגיליון הוקדש

לעילוי נשמת

האשה הצדקנית

רוחמה בת רודל

ע"ה נלב"ע ו' כסלו

ת.נ.צ.ב.ה.

הופיע:

ניתן להשיג אוגדן

גיליונות 'עומק

הפשט' (1-135)

'מהדורת קנול'

המחיר 30 ₪

